

ANALIZĂ STUDII DE CAZ

COMUNITĂȚI DEFAVORIZATE/IZOLATE, FAMILII DEFAVORIZATE ȘI COPIII AFLAȚI ÎN SITUAȚII DE RISC

În cadrul proiectului „Inițierea de Grupuri locale de Educație parentală nonformală și transfer multiregional de bune practici pentru promovarea incluziunii sociale a copiilor și tinerilor aflați în situații familiale de risc - GLEP”, Cod PEH078

I. DESIGNUL CERCETĂRII: STUDII DE CAZ COMUNITĂȚI DEFAVORIZATE

Studiu de caz: „Abordare ce folosește investigarea aprofundată a unuia sau a mai multor exemple ale unui fenomen social curent, utilizând o varietate de surse de date. Un caz poate fi o persoană, un eveniment, o activitate socială, un grup social, o organizație sau instituție” (Jupp, 2010).

Designul studiilor de caz: Un design de cercetare, sau plan de cercetare, „este secvența logică ce leagă datele empirice de întrebările inițiale ale studiului și, în cele din urmă, de concluziile sale. La modul colocvial, un design de cercetare este un plan logic pentru a ajunge de aici până acolo – unde aici poate fi considerat setul inițial de întrebări la care trebuie găsite răspunsuri, iar acolo, setul de concluzii (răspunsuri) privitoare la aceste întrebări” (Yin, 2005).

Elementele componente ale designului de cercetare a studiului de caz sunt:

- 1. întrebările de studiu** (ele sunt cele de la care pleacă cercetătorul, pe care le are mereu în vedere, care orientează, de fapt, întreaga cercetare și ele sunt însoțite de sursele posibile de informații);
- 2. ipotezele** (în cazul studiilor exploratorii nu putem vorbi despre ipoteze);
- 3. unitatea sau unitățile de analiză** (care poate fi un individ, o familie, un grup, o organizație etc.);
- 4. logica** prin care se leagă datele de ipoteze;
- 5. criteriile de interpretare** a descoperirilor. (Yin 2005).

Unitățile de analiză:

- Pentru studiu de caz familii defavorizate unitatea de analiză este familia. Vor fi selecționate, din cadrul grupului țintă, adică a grupurilor vulnerabile, un număr de 3-5 familii pentru fiecare comunitate. Este vorba despre un studiu de caz care presupune, deci, cazuri multiple.
- Pentru studii de caz comunități defavorizate unitatea de analiză este comunitate. Sunt analizate elementele relevante din comunitate, punându-se accent pe starea de vulnerabilitate din comunitate.
- Pentru studii de caz copii aflați în situații de risc unitatea de analiză este copilul în situație de risc și familia din care face parte. Se urmărește analiza situației de risc a copilului respectiv factorii determinanți ce au dus la această situație.

II. ANALIZA STUDIILOR DE CAZ PE COMUNITĂȚI IZOLATE ȘI FAMILII AFLATE ÎN DIFICULTATE

Studiile de caz realizate în cadrul proiectului: 12 studii de caz comunități izolate, inclusiv o comunitate cu populație de romi peste 5%; Studii de caz pe familii defavorizate, inclusiv dintr-o comunitate cu populație de romi peste 5%; Studiu de caz pe copii aflați în situații de risc;

A. Studii de caz comunități izolate – inclusiv o comunitate cu populație de romi (peste 5%)

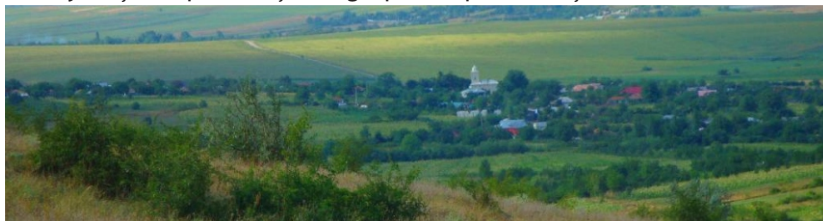
Cele 12 studii de caz au fost realizate de către Partenerul 2 (Fundatia Solidaritatea și Speranță, Iași) și Partenerul 3 (Asociația "Centrul de Cercetare și Formare Profesională a Universității de Nord" din Baia Mare). În vederea analizei acestora se urmărește identificarea temelor și subtemelor care au fost conturate ca urmare a idemilor și întrebărilor stabilite în metodologia de lucru. Analiza studiilor de caz vor fi multiple ca și colecție de studii de caz care apar ca și capitole și secțiuni separate. Pe lângă studiile singulare, raportul de studiu de caz multiplu va conține și o secțiune care analizează date din mai multe cazuri.

Secțiunea I - Studii de caz: comune din județul Iași

Județul Iași

Iași este un județ în regiunea Moldova, în nord-estul României, cu reședința în municipiul Iași (populație 357.192). În urma datelor recensământului din 2011, Județul Iași avea o populație de 772 348, fiind, după București, al doilea județ ca număr de locuitori din România, cu o densitate a populației de 140,5/km². Populația aproape s-a dublat în ultimii șaizeci de ani.

Peste 98% dintre locuitori sunt români; există de asemenea comunități de romi. Majoritatea populației este formată din ortodocși, însă există și o comunitate semnificativă de catolici (cca. 5%, în Iași și în partea de vest a județului), precum și mici grupuri de protestanți.

Datorită reliefului, economia este centrată pe agricultură. Industria există doar în orașe. Ramurile industriale predominante sunt: industria chimică, industria farmaceutică, industria metalurgică și de utilaje grele, industria textilă, industria alimentară.

În comunitate sunt 100.310 gospodării și 114.181 de locuințe care au apă potabilă, canalizare, gaz metan condiții de locuit moderne, dar sunt și locuințe care nu beneficiază de aceste condiții în care de obicei locuiesc persoanele defavorizate.

Nivelul mediu de educație în municipiul Iași este ridicat datorită faptului că este centru universitar, dar sunt și cazuri de educație scăzută, unele datorită unor boli, altele datorită concepțiilor greșite ale părinților sau a unor comportamente deviate. O mare parte din situațiile de dificultate ale copiilor din comunitate sunt datorate consumului de alcool/droguri, fenomenului de abandon școlar, delincvența juvenilă, situații materiale precare ale familiilor din care fac parte etc.

O serie de instituții care se implică și se pot implica în realizarea de programe de educație parentală prin specialiștii angajați sunt: primăria, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, ONG-uri, școlile generale și licee, grădinițe, universități, poliție etc.

Comuna Aroneanu, Județul Iași

Comuna Aroneanu are un număr de 4.832 locuitori, dintre care 42 de familii defavorizate. Membrii comunității au ca domeniu de activitate cu preponderență agricultura și horticultura, fiind doar 10 persoane care au loc de muncă. Venitul lunar al familiilor din comunitate sunt alocațiile și câștigurile din munca cu ziua. Nivelul mediu de cultură este de 10 clase, dar sunt și persoane care au 4 clase. Sunt cetățeni ai comunei cu studii superioare.

Instituțiile existente în comunitate sunt Primaria Aroneanu cu 21 angajați, biserica Aroneanu cu 1 angajat, poliția Aroneanu cu 2 angajați, școala Aroneanu cu 30 angajați și dispensarul cu 3 angajați.

Specialiștii din comunitate care s-ar putea implica în realizarea unor programe de educație parentală sunt persoane cu studii superioare, angajate în cadrul instituțiilor din comunitate: Primăria Aroneanu, Consiliul Local Aroneanu, Poliția Aroneanu, Biserica Aroneanu, Școala Aroneanu, Dispensarul medical Aroneanu (profesori, învățători, preot, asistent social etc.).

Copiii aflați în dificultate sunt identificați în familii cu un număr mare de membri, familii cu venituri mici sau familii în care unul sau ambii părinți sunt consumatori de alcool. Copiii din aceasta comunitate în principiu sunt susținuți material de către părinți până la terminarea celor 8 clase, dar sunt și părinți care fac eforturi pentru ca copiii să urmeze studii liceale și unii dintre ei și universitare.

În ceea ce privește educația părinților, instituțiile din comuna Aroneanu (Primaria, Politia, Scoala Biserica etc.) se implică prin parteneriate cu deverse proiecte educative și consiliere pastorală și educațională.

Comuna Moțca, Județul Iași (cu peste 5% persoane de etnie romă)

Comuna Moțca, cu un număr 4939 (având 750 persoane de etnie romă), dintre care 120 familii aflate în dificultate (din care 103 familii de etnie romă), iar membrii comunității au ca domeniu de activitate agricutura, comerțul și alte servicii. Numărul celor care au locuri de muncă sunt în număr de 1500 (din care 50 persoane de etnie romă), iar veniturile lunare ale familiilor din comunitate sunt rezultate din salarii, alocații și câștigurile din munca cu ziua. Nivelul mediu de cultură este de 8/10 clase.

Instituțiile existente în comunitate sunt primăria comunei Moțca cu 28 angajați, poliția Moțca cu 4 angajați, școala Gimnazială Moțca cu 33 angajați, două grădinițe cu 5 angajați, dispensarul medical cu 2 angajați.

Specialiștii din comunitate care s-ar putea implica în relizarea unor programe de educație parentală sunt persoane cu studii superioare, angajate în cadrul instituțiilor din comunitate (profesori, învățători, educatori, preot, asistent social, asistenți medicali etc.), respectiv conducerea Autoritatii Publice Locale din comuna Moțca.

În comuna Moțca se identifică persoane și familii vulnerabile, aceste fiind persoane cu venituri insuficiente și familii numeroase, persoane/familii consumatoare de alcool, familii monoparentale, familii de etnie romă cu condiții precare și venituri insuficiente. Situațiile de dificultate ale copiilor din comunitate se observă în lipsa suportului financiar în a asigura condiții mai bune pentru dezvoltarea din punct de vedere al educației acestora și în asigurarea celor necesare unui trai normal. Cea mai mare parte dintre părinți nu se implică în educația copiilor și nu au posibilități să susțină material școlarizarea acestora, ca urmare sunt mulți copii care renunță la școală la finalul clasei a IV-a și la finalul clasei a VIII-a.

Instituțiile din comunitate se implică prin implementarea diverselor proiecte finanțate, atât prin fonduri europene cât și guvernamentale, ce contribuie la calificarea profesională a persoanelor din grupuri defavorizate prin participarea la cursuri de calificare.

Comuna Lețcani, Județul Iași

Comuna Lețcani, cu un număr 7033, dintre care 131 familii aflate în dificultate. Aria de activitate a membrilor comunității este diversă, pe lângă activitățile tradiționale, ținând cont că s-au construit în zona comunei o serie de mici întreprinderi care au preluat forța de muncă disponibilă (fabrica de carton, fabrica de oțel, fabrica de betoane etc.). În aceste condiții totii membrii comunității au locuri de muncă cu excepția a 15 persoane care nu doresc să muncească.

În comunitate sunt 2422 de locuințe, o parte a dintre acestea au apă potabilă, canalizare, gaz metan, condiții de locuit moderne, dar sunt și locuințe care prezintă condiții precare, unele care nu au nici curent electric. Instituțiile existente în comunitate sunt : Primaria Lețcani cu 43 angajați, școala din Lețcani 78 angajați, biserica cu 6 angajați, poliția cu 3 angajați, C.M.I. cu 8 angajați, dispensarul medical cu 2 angajați.

Specialiștii din comunitate care s-ar putea implica în relizarea unor programe de educație parentală sunt persoane cu studii superioare, angajate în cadrul instituțiilor din comunitate (profesori, învățători, preot, asistent sociali, asistenți medicali etc.).

Nivelul mediu de educație în comuna Lețcani este unul ridicat datorită apropierii de municipiul Iasi, dar mai sunt și cazuri de educație scăzută, unele datorită unor boli, altele datorită concepțiilor greșite ale părinților. Atitudinea parinților este în general una pozitivă, ei se implică în educația copiilor, își doresc să muncească, deși din cauza pregătirii minime pe care o au își găsesc destul de greu loc de muncă. Există cazuri de violență domestică și persoane /familii consumatoare de alcool.

În comunitate sunt 2422 de locuințe, o parte dintre acestea sunt dotate cu apă potabilă, canalizare, gaz metan, condiții de locuit moderne, însă sunt și locuințe care nu au astfel de condiții, chiar unele dintre ele nu au nici curent electric.

Rezultatele școlare ale copiilor din comunitate sunt variate, iar atitudinea copiilor față de școală este în general una pozitivă (motivând ca doresc să învețe să poată să-și facă o carieră în viață), dar sunt și copiii care au o atitudine negativă (motivând că școala nu îi ajută cu nimic în viață). Cauzele care au dus la situația de dificultate a unor familii cu copii sunt inexistența veniturilor sau veniturile insuficiente, absenteismul și abandonul școlar, consumul de alcool al părinților.

Comunitatea se implică în sprijinul și educația părinților prin intermediul următoarelor instituții: primăria - prin realizarea unor parteneriate la diverse proiecte educative, activități sportive, acordarea de ajutoare; biserica - prin acordarea de ajutoare credincioșilor, consiliere pastorală; școala prin proiecte educative, tabere, ateliere de creație; C.M.I prin acordarea de consultatii gratuite.

Comuna Gropnița, Județul Iași

Satul Gropnița, cu un număr de 425 locuitori, dintre care 20 familii aflate în dificultate, iar membrii comunității au ca domeniu de activitate cu preponderență agricultura. Numărul celor care au locuri de muncă sunt în număr de 75. Nivelul de cultură este de la 8 clase la 12 clase.

Instituțiile existente în comunitate sunt școala Gropnița cu 54 angajați, poliția Gropnița cu 1 angajat, biserica Gropnița cu 1 angajat și dispensarul uman cu 3 angajați.

Specialiștii din comunitate care s-ar putea implica în relizarea unor programe de educație parentală sunt persoane cu studii superioare, angajate în cadrul instituțiilor din comunitate: Primăria de care aparține satul Gropnița, poliția Gropnița, biserica Gropnița, școala Gropnița, dispensarul medical Gropnița (profesori, învățători, preot, asistent social etc.).

Modul de locuire în Gropnița: sunt 164 de case cu încălzire cu lemne și/sau resturi vegetale, sistem de alimentare cu apă și fântâni. În satul Gropnița se identifică persoane și familii vulnerabile, aceste fiind persoane cu venituri insuficiente și familii numeroase, persoane/familii consumatoare de alcool, familii monoparentale. Situațiile de dificultate ale copiilor din comunitate se identifică cu următoarele cauze: venituri mici sau insuficiente, familii numeroase, consum de alcool în familie.

Cu privire la situația școlară a copiilor din comunitate sunt situații extrem de rare cu situații deosebite, iar familiile aflate în dificultate sunt monitorizate și consiliate de către instituțiile abilitate din comunitate.

Sat Moreni, Comuna Prisacani, Județul Iași

Satul Moreni, cu un număr de 850 locuitori, dintre care 30 familii aflate în dificultate, iar membrii comunității au ca domeniu de activitate cu preponderență agricultura și prestarea unor locuri de muncă. Numărul celor care au locuri de muncă sunt în număr de 41, iar venitul lunar al familiilor din comunitate sunt din alocații și câștigurile din munca câmpului. Nivelul mediu de cultură este de 10 clase/scoală părofesională, însă sunt și cetățeni ai comunei cu studii superioare.

Instituțiile existente în comunitate sunt parohia Moreni, școala gimnazială cu 1 clasă de grădiniță, 1 clasă pregătitoare, 1 clasă a 2-a (4 angajați), dispensarul medical. Specialiștii din comunitate care s-ar putea implica în realizarea unor programe de educație parentală sunt persoane cu studii superioare, angajate în cadrul instituțiilor din comunitate: primăria de care aparține satul Moreni, parohia Moreni, școala din Moreni (profesori, învățători, preot, asistent social etc.).

Comunitatea este caracterizată ca fiind o comunitate liniștită, însă se regăsesc și cazuri de violență domestică și condamnări penale. În satul Moreni se identifică persoane și familii vulnerabile, aceste fiind persoane cu venituri insuficiente și familii numeroase, persoane/familii consumatoare de alcool, familii monoparentale. Situațiile de dificultate ale copiilor din comunitate au apărut ca urmare a lipsei banilor pentru întreținerea la școală, comportament deviant, sărăcia. Situația școlară a copiilor este destul de slabă, părinții fiind dezinteresați în cea mai mare parte de rezultatele acestora. Din punct de vedere material, școlarizarea copiilor este susținută într-o măsură foarte mică, mai ales pentru cei care vor să continue studiile după clasa a 8-a.

Instituțiile din comunitate se implică în educația părinților prin proiecte educaționale și consiliere socială și religioasă, primăria se implică prin parteneriate la diverse proiecte educative, școala prin realizarea și implementarea de proiecte educative, iar biserica prin activități educativ-religioase pentru părinți și copii, pelerinaje, ajutoare acordate credincioșilor, consiliere pastorală și educațională etc.

Secțiunea II – Studii de caz: comune din județul Bistrița Năsăud și județul Maramureș

Municipiul Baia Mare, Jud. Maramureș

Conform recensământului efectuat în 2011, populația municipiului Baia Mare se ridică la 123.738 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 137.921 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (77,67%). Principalele minorități sunt cele de maghiari (10,3%) și romi (2,51%). Pentru 9,04% din populație nu este cunoscută apartenența etnică. Din punct de vedere confesional majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (67,19%), dar există și minorități de romano-catolici (7,19%), reformați (5,18%), greco-catolici (4,52%), penticostali (3,59%) și martori ai lui Iehova (1,14%). Pentru 9,54% din populație nu este cunoscută apartenența confesională.

Infrastructura de educație a municipiului Baia Mare cuprinde unități de învățământ pentru toate nivelurile de educație, creșe, grădinițe, școli primare și gimnaziale, licee și universități. Conform Inspectoratului Județean Baia Mare, în anul școlar 2013-2014, funcționau 76 de unități de învățământ preuniversitar, adică 44 grădinițe, 29 de școli primare și gimnaziale, 17 licee, 5 licee tehnice și școli profesionale. Acestea li se adaugă trei universități – Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca (Centrul Universitar Nord) (sistem public de stat), Universitatea de Vest Vasile Goldiș și Universitatea Bogdan Vodă (sistem privat).

Capacitatea de primire a spitalelor, în intervalul 2010-2013, demonstrează o creștere a ponderii sistemului medical privat (de la 2,7% la 4,8%- 36 paturi în 2010, 66 paturi în 2013) în piața serviciilor de sănătate și o diminuare ușoară a sistemului public (de la 97,3% la 95,2% - 1310 paturi în 2010 și 1300 paturi în 2013). Aceste valori se traduc într-un raport de 10,05 paturi/1000 de locuitori în 2013.

Structura personalului sanitar ilustrează aceeași creștere a sectorului privat, întrucât numărul medicilor de familie din sistemul public de sănătate s-a diminuat cu 7,6 % în timp ce numărul celor implicați în cel privat a crescut cu peste 128 de procente.

Totuși, numărul medicilor a înregistrat creșteri în ambele sectoare cu procente similare (7.80% la public și 7.26% la privat), cu un total de 318 medici în unitățile medicale publice și 133 în cele private la sfârșitul anului 2013.

La nivelul polului de dezvoltare Baia Mare funcționează, în regim public, 4 unități medicale și un serviciu de ambulanță: Spitalul Județean de Urgență "Dr. Constantin Opreș", Spitalul de Pneumoftiziologie (TBC), Spitalul de Boli Infecțioase, Dermato-Venerice și Psihiatrie, Policlinica "Sfânta Maria" și Serviciul de Ambulanță Județean. Alături de acestea au fost înființate, în regim privat, alte 5 spitale.

La nivelul județului Maramureș, activitățile de asistență socială sunt coordonate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, din subordinea Consiliului Județean, de părți private, iar la nivelul local funcționează și Consiliile Administrațiilor Locale. Conform raportării Agenției Județene pentru Plăți și Inspecție Socială, în anul 2013, existau 42 de furnizori de servicii sociale acreditați, dintre care 22 erau reprezentați de diferite instituții publice și 20 erau privați, fie că este vorba de asociații, fundații sau de culte religioase, oferind împreună 109 servicii dintre care 23 cu caracter primar și 86 servicii specializate. Pe raza municipiului Baia Mare serviciile sociale sunt definite și aplicate, conform reglementărilor naționale, prin intermediul Serviciului Public de Asistență Socială, instituție subordonată Consiliului Local Baia Mare.

Conform Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Maramureș (Consiliul Județean Maramureș), în municipiul Baia Mare, în subordinea sa, se aflau în anul 2013 următoarele: 12 case de tip familial pentru copii, 1 centru pentru primiri urgențe pentru copii, 1 centru maternal și 5 centre pentru recuperarea persoanelor adulte cu handicap.

Alături de aceste 19 centre, infrastructura de asistență socială care funcționează pe teritoriul Municipiului Baia Mare, este completată de 9 centre aflate sub coordonarea Serviciului Public de Asistență Socială Baia Mare: Centrul Social Multifuncțional tip Azil de Noapte; Cantina de Ajutor Social; Cantina 1; Centrul de Zi pentru Vârstnici "Caspev"; Centrul Social Multifuncțional "Rivulus pueris"; Centrul Social „Regina Maria”; 4 creșe; Centrul Comunitar Romanii; Centrul social "Phoenix".

Acestora li se adaugă și unitățile private care furnizează servicii sociale. Conform „Raportului privind activitatea Municipiului Baia Mare pentru anul 2013,, în anul în cauză, Municipiul a subvenționat activitatea a 16 ONG-uri prestatoare de servicii sociale.

În anul 2013, în municipiul Baia Mare, erau înregistrate 11314 de firme, un număr cu 21,5% mai mare decât cel înregistrat în anul 2010 (când activau doar 9312). În acest interval de timp, s-a înregistrat o creștere atât a firmelor cu personalitate juridică (cu 13%), cât și a persoanelor fizice care întreprind activități și sunt impozabile (cu 44,6%). Evoluția ponderilor persoanelor fizice și juridice în totalul firmelor active demonstrează o scădere de pondere a societăților cu personalitate juridică (de la 73% la 69% din totalul firmelor active) și o evoluție a persoanelor fizice înscrise la Registrul Comerțului (de la 26% la 32% din totalul firmelor active), după cum o arată și raportul dintre procente de creștere menționate mai sus (persoanele juridice au crescut numeric cu 13%, iar cele fizice cu 45%).

La nivelul anului 2013, Municipiul Baia Mare înregistra un număr aproximativ de 52089 de salariați, în scădere față de 53382 (2010), cu o pondere de cca. 2,5% (1293 de salariați).

Se remarcă scăderi relevante în domeniul comerțului (566 salariați, o scădere de 6%), învățământului (346 salariați, o scădere de 10%), construcțiilor (344 salariați, o scădere de 7%) și sănătății și asistenței sociale (190 salariați, o scădere de 4%), doar acestea patru cumulând o diminuare de cca. 1500 de locuri de muncă în 4 ani. În același timp, se observă creșteri relevante în domeniul distribuției de apă, salubritate, gestionare deșeurilor și activități de decontaminare (228 salariați, o creștere de 22%), transportului și depozitării (187 salariați, o creștere de 9%) și industriei prelucrătoare (160 salariați, o creștere de 1%). Pe timpul celor patru ani (2010-2013), s-au pierdut 1977 de locuri de muncă (cca. 3,7% din total) și s-au creat numai 684 (cca. 1,2% din total) – prin compensarea celor două valori rezultă scăderea totală de 1293 de salariați între 2010 și 2013.

Cel mai mare număr de salariați se înregistrează în domeniul industriei de prelucrare (17556 angajați în 2013, în creștere) care concentrează 33% din forța de muncă din municipiul Baia Mare. Al doilea domeniu care angrenează o parte importantă din forța de muncă este comerțul, polarizând 17% din totalul salariaților (8861 angajați, în scădere).

Construcțiile concentrează 9% din forța de muncă (4532 salariați în 2013, în scădere), sănătatea 8% (4420 salariați în 2013, în scădere) și învățământul 6% (3587 salariați în 2013, în scădere). După cum se poate observa, serviciile din sfera publică (majoritare în sistem public- sănătate, învățământ și administrație publică- cumulate 9360 salariați în 2013, toate 3 în scădere) concentrează cumulativ cca. 18% din forța de muncă a municipiului Baia Mare.

Pe fondul unei scăderi a populației (depopulare) cu 1,7% în intervalul 2010-2013, municipiul Baia Mare a cunoscut și o micșorare a numărului șomerilor înregistrați cu 50.58%, de la 3539 de persoane în 2010 la 1749 în 2013.

Municipiul Sighetu Marmației, Jud. Maramureș

Conform recensământului efectuat în 2011, populația municipiului Sighetu Marmației se ridică la 37.640 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 41.220 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (76,07%). Principalele minorități sunt cele demaghiari (11,73%), ucraineni (1,99%) și romi (1,3%). Pentru 8,65% din populație nu este cunoscută apartenența etnică. Din punct de vedere confesional majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (65,49%), dar există și minorități de romano-catolici (10,99%), greco-catolici (5,23%), reformați (3,05%) și martori ai lui Iehova (2,2%). Pentru 9,38% din populație nu este cunoscută apartenența confesională.

Conform recensământului din 1930 orașul avea 27.270 de locuitori, dintre care 10.526 (38,6%) evrei, 9.658 (35,4%) români, 5.424 (19,9%) maghiari, 1.221 (4,5%) ucraineni ș.a. Sub aspect confesional majoritatea locuitorilor erau mozaici (38,9%), cu minorități de greco-catolici (38%), romano-catolici (12,8%), reformați (5,7%), ortodocși (3,5%) ș.a.

Școli, grădinițe, centre școlare din municipiul Sighetu Marmatiei: 14 grădinițe, 14 școli, 7 licee, 2 școli postliceale. Există o extensie a Universității „Babeș – Bolyai, cu Facultățile de Științe Economice și Gestiunea Afacerilor, Geografie și Psihologie și Științe ale Educației.

Spitalul Municipal Sighetu Marmației a funcționat conform structurii aprobate prin Ordinul MSP nr. 76/2007 cu un număr de 777 de paturi. În cursul anului s-au făcut modificări de structură aprobate prin Ordinul nr. 272/2007 și 872/2007. Spitalul funcționează pe baza autorizației sanitare vizată anual și a programului de conformare.

Direcția de Asistență Socială și Protecția Copilului Sighetu Marmației, are, în afara de sediul administrativ, 8 Case de tip Familial, 1 Centru de Plasament pentru copii școlari, 1 Centru primire Regim Urgență, 1 Centru de zi pentru copii, 5 Centru Recuperare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Handicap, 1 Centru de zi pentru Adulți cu Handicap.

Număr persoane de etnie rromă	490
Număr persoane care trăiesc din venitul minim garantat	172
Număr familii monoparentale	104
Număr familii cu mai mult de 2 copii	250
Număr persoane cu dizabilități	276

Orașul Beclean, Județul Bistrița Năsăud

Conform recensământului efectuat în 2011, populația orașului Beclean se ridică la 10.628 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 10.878 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (78,5%). Principalele minorități sunt cele de maghiari (13,61%) și romi (3,84%). Pentru 3,84% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (67,91%), dar există și minorități de reformați (11,44%), penticostali (8,04%), greco-catolici (2,77%), bapțiști (1,37%), romano-catolici (1,36%) și adventiști de ziua a șaptea (1,35%). Pentru 4,72% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională. Orașul Beclean, inclusiv satele aparținătoare are o populație de 11 868 persoane din care 83,9 % sunt români, 15,6 % maghiari și 0,5 % alte naționalități. În funcție de religia declarată, 71,3 % sunt ortodocși; 13,9 % reformați; 6,8 % penticostali, 0,3 % greco catolici; 1,3 % bapțiști; 1,6 % romano catolici, 1,4 % adventiști; 0,8 % alte confesiuni. Orașul Beclean și satele aparținătoare însumează peste 3275 gospodării ale populației, cu o suprafață totală de 5957 ha, din care 3659 ha suprafață agricolă (1792 ha arabil, 784 ha pășune, 1037 ha fânețe, 44 ha livezi și 2 ha vii. Are o suprafață totală de 5957 ha, împreună cu cele 3 localități componente: Figa la 5 Km (sud-est), Rusu de Jos la 2 Km (sud) și Coldău la 2 Km (vest), avînd de asemenea în structura administrativă cartierele Valea Viilor și Beclenuț.

Școlile din Orașul Beclean: Școala Generală „Liviu Rebreanu”, Școala Gimnazială „Grigore Silași”, Liceul tehnologic agricol, Liceul tehnologic „Henri Coandă”, Colegiul Național „Petru Rareș”, Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Grădinița cu Program Prolungit „Albă ca Zăpada”, Grădinița cu Program Normal, „1 Iunie”.

Spitalul Orășenesc Beclean acordă servicii medicale pentru aproximativ 56000 locuitori, din care 12000 ai orașului Beclean și 44000 locuitori ai celor 13 comune arondate. Orașul Beclean prezintă Centre sociale și de reintegrare socială care acoperă o mare parte a nevoii sociale din comunitate, dar și altor comunități.

Număr persoane de etnie rromă	408
Număr persoane care trăiesc din venitul minim garantat	104
Număr familii monoparentale	67
Număr familii cu mai mult de 2 copii	152
Număr persoane cu dizabilități	384

Comuna Cetate, Județul Bistrița Năsăud

Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Cetate se ridică la 2.330 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 2.371 de locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (76,82%), cu o minoritate deromi (20,04%). Pentru 2,19% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (93,61%), cu o minoritate de penticostali (2,06%). Pentru 2,19% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

În comuna funcționează următoarele școli: Grupul Școlar Cetate - Petris cu clasele I-VIII și Școala Profesională de Arte și Meserii; Grădinița - Petriș, Școala generală cls.I-IV - Satu Nou, Grădinița - Satu -Nou, Școala generală cls.I-IV - Orheiu Bistritei, Grădinița - Orheiu Bistritei. În aceste unități școlare sunt înscriși : - 95 prescolari (în patru grupe de grădinița), 352 elevi clasele I-VIII, 19 elevi cls.IX - Școala de Arte și Meserii care desfășoară practică în atelierul propriu construit de Primăria Cetate.

În fiecare din cele trei sate (Satu Nou, Petriș și Orheiu-Bistriței) din comuna Cetate există câte o biserică, iar în satul Petriș mai este și o bisericuță situată în cimitirul din sat (toate sunt ortodoxe). Atât biserica mare din Petriș - cu hramul "Sfântul Dumitru" cât și bisericuța, precum și turnul bisericii sunt monumente arheologice. Biserica din localitatea Satu Nou este a doua ca mărime din județul Bistrița-Năsăud. În localitatea Petriș există și un monument al eroilor căzuți în primul război mondial.

Număr persoane de etnie rromă	467
Număr persoane care trăiesc din venitul minim garantat	48
Număr familii monoparentale	52
Număr familii cu mai mult de 2 copii	57
Număr persoane cu dizabilități	85

Comuna Dumitrița, Județul Bistrița Năsăud

Conform recensământului efectuat în 2011, populația comunei Dumitrița se ridică la 2.730 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 2.808 locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (77,03%), cu o minoritate de romi (19,49%). Pentru 3,37% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (88,21%), dar există și minorități de penticostali (5,68%) și martori ai lui Iehova (2,2%). Pentru 3,37% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Comuna Dumitrița este o localitate și o comună situată în județul Bistrița – Năsăud, România. Comuna Dumitrița s-a înființat prin Legea nr.537 din 24 septembrie 2002 referitoare la reorganizarea administrativ teritorială a Comunei Cetate. Este situată în partea de sud-est a județului Bistrița Năsăud și se învecinează la nord cu orașul Bistrița, la vest cu comuna Budacu de Jos, la est cu comuna Cetate, la nord-est cu comuna Livezile, iar la Sud cu comunele Șieu și Mărișelu.

Comuna Dumitrița are trei localități componente: Dumitrița – reședință, Budacu de Sus și Ragla. Populația totală la 1 iulie 2003 era de 2931 locuitori, dintre care 1425 femei. În 2010 populația totală era de 3017 locuitori, dintre care 1452 femei. Instituțiile de învățământ de pe raza comunei Dumitrița (Grădinița Nr.1 – Cătun și Grădinița Nr.2 – Budacu de Sus, Grădinița din Ragla, Școala Generală Budacu de Sus, Școala Generală Dumitrița) asigură tuturor copiilor din comună o educație formală de foarte bună calitate

„Teritoriul comunei dispune de importante resurse naturale , atât de sol cât și de subsol. Dintre acestea se pot menționa: terenurile arabile (agricultura fiind ocupația de baza a locuitorilor), pădurile, cu lemn de bună calitate (a determinat , încă din vechime, ca o parte din locuitori, pe lângă ocupația agrar – pastorală, să se îndeletnicească cu păduritul și prelucrarea lemnului) pășunile (folosite la pășunat – creșterea animalelor fiind o altă îndetelnicire a oamenilor locului), apa – (potențial hidroenergetic – pe Valea Budacului).

În cadrul comunei Dumitrița există două școli și trei grădinițe: Școala gimnaziala Budacu de Sus, Școala gimnazială Dumitrița, Grădinița cu program normal nr.1 Budacu de sus, Grădinița cu program normal nr.2 Budacu de sus, Grădinița cu program normal Ragla.

Număr persoane de etnie romă	532
Număr persoane care trăiesc din venitul minim garantat	50
Număr familii monoparentale	48
Numar familii cu mai mult de 2 copii	65
Număr persoane cu dizabilități	83

Orașul Șomcuța Mare, jud. Maramureș

Localitatea are o populație de 7.565 locuitori (2011) și a fost declarată oraș prin Legea nr. 83/2004. Conform recensământului efectuat în 2011, populația orașului Șomcuța Mare se ridică la 7.565 de locuitori, în scădere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistraseră 7.708 locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români (80,67%).

Principalele minorități sunt cele de romi (13,97%) și maghiari (1,47%). Pentru 3,67% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (82,21%), dar există și minorități de greco-catolici (5,37%), penticostali (3,9%) și martori ai lui Iehova (1,96%). Pentru 4,07% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Orașul Șomcuța Mare are în componență următoarele localități: Buciumi, Vălenii Șomcuței, Hovrila, Ciolt, de rang III și localitățile aparținătoare: Finteușu Mare, Buteasa și Codru de rang V.

În afara de biroul de asistență socială din cadrul Primăriei, în Șomcuța Mare mai există un Centru de Plasament pentru Bătrâni. În ceea ce privește sănătatea, există 5 cabinete ale medicilor de familie, 4 de stomatologie și 1 laborator de analize medicale. În orașul Șomcuța Mare activează aproximativ 90 de firme.

B. Studii de caz pe familii defavorizate, inclusiv dintr-o comunitate cu populație de romi peste 5%

B1. Studiu de caz - familie defavorizată din satul Dorobanț, jud. Iași

1.1. Identificarea clientului

Prenume: A.

Domiciliu: Sat Dorobanț, Com. Aroneanu, Jud. Iași

Religie: ortodoxă

Mediul de proveniență: rural

1.2. Prezentarea succintă a problemei

Familia A este una din multele familii defavorizate din satul Dorobanț, este alcătuită din 5 membri dintre care 2 adulți și 3 copii minori. Părinții nu lucrează nicăieri (doar tatăl ocazional cu ziua prin sat) iar singura sursă de venit este alocația copiilor. Condițiile în care locuiesc sunt mizere și inproprie pentru creșterea și dezvoltarea armonioasă și sănătoasă a copiilor. Nici un membru al familiei nu a suferit condamnări penale. În comunitate, familia A este percepută ca fiind răutăcioși și bețivani.

1.3. Prezentarea familiei

Familia este alcătuită din 5 membri:

Mama: A.E. 38 ani

Soțul: A.D. 44 ani

Copiii: A.E. 6 ani, A.C. 15 ani, A.I. 3 ani

1.4. Date privind starea de sănătate fizică și mentală a familiei

a) sănătatea fizică:

Din punct de vedere fizic sunt sănătoși, nu necesită îngrijiri medicale.

b) sănătatea psihică:

Din punct de vedere psihic sunt sănătoși.

1.5. Prezentarea condițiilor de locuit

Familia locuiește într-o casuță mică din chirpici cu o suprafață de 80mp, alcătuită din trei camere iar condițiile de locuit sunt nefavorabile creșterii și dezvoltării sănătoase și armonioase a copiilor. Nu dispune de aragaz și frigider și apă curentă, prepară hrana la soba pe care o are în bucătărie, iar vara afară la soba din curtea casei. Are curent electric și un televizor.

1.6. Date despre educație

C. este în clasa a - VIII – a iar E. este în clasa 0 la Școala din sat. Situația școlară nu este prea strălucită deoarece părinții acasă nu se ocupă deloc de educația copiilor.

1.7. Ocupația părinților

Nu lucrează nicăieri, doar tatăl lucrează ocazional cu ziua prin sat.

1.8. Situația economică

Familia are un venit reprezentat de alocațiile copiilor.

1.9. Terenuri în proprietate /animale

Dispune de teren agricol în suprafață de 0,5375 ha, iar în ce privește animalele au câteva găini – 6, un porc și o vacuță.

2.0. Situația școlară a copiilor/integrarea în sistemul educațional /atitudinea față de școală/atitudinea părinților față de școală.

Copiii sunt înscriși la școala din sat, dar situația lor școlară nu este una prea bună, nivelul de învățare este minim iar numărul de absențe este mare. Părinții acasă nu se ocupă deloc de educația lor, nu îi pun să facă temele ci mai degrabă îi pun la muncă prin curte. Directorul și cadrele didactice au discutat de nenumărate ori cu părinții despre situația școlară a copiilor dar fără nici un rezultat.

B2. Studiu de caz – familie defavorizată din satul Gropnița, jud. Iași

1.1. Identificarea clientului

Prenume: S.

Domiciliu: Sat Gropnița, com. Gropnița, jud. Iași.

Religie: ortodoxă

Mediul de proveniență: rural

1.2. Prezentarea succintă a problemei

Familia S. este una din multele familii defavorizate din satul Gropnița, este alcătuită din 4 membri dintre care 2 adulți și 2 copii minori. Adulții nu lucrează nicăieri iar singurul venit al familiei constă în alocațiile copiilor. Cei doi copii mai mari sunt înscriși la școala din sat. Condițiile în care locuiesc sunt nesatisfăcătoare creșterii și dezvoltării sănătoase a copiilor mai ales că a în familie există un copil de 2 ani.

Nici un membru din familie nu au suferit condamnări penale.

Familia în societate este percepută ca o familie de scandalagii, pe baza consumului de alcool se produc frecvente certuri în familie și cu vecinii.

1.3. Prezentarea familiei

Familia este alcătuită din 4 membri:

Mama: S.A. 50 ani
Soțul: S.F. 56 ani
Copiii: S.C 10 ani, S.I.. 2 ani

1.4. Date privind starea de sănătate fizică și mintală a familiei

a) sănătatea fizică:

Aparent sănătoși

b) sănătatea psihică:

Din punct de vedere psihic sunt sănătoși.

1.5. Prezentarea condițiilor de locuit

Familia locuiește într-o casuță bătrânească alcătuită din două camere. Condițiile de locuit nu sunt igienice, camerele nu sunt îngrijite iar copiii dorm într-un pat infect. Hrana o prepară la o sobă pe care o au în camera unde dorm. Dețin curent electric și televizor, dar nu au apă curentă.

1.6. Date despre educație

C și A este înscris la Școala din sat, în clasa a III a.

1.7. Ocupația părinților

Părinții nu lucrează.

1.8. Situația economică

Venitul familiei este alcătuit din: alocația copiilor – 168 lei/lună

1.9. Terenuri în proprietate /animale

Familia dispune de o proprietate personală și de teren agricol dar nu au nici un interes să îl cultive. Dețin câteva animale: găini în număr de 12, un iepuraș și un câțel.

2.0. Situația școlară a copiilor/integrarea în sistemul educațional /atitudinea față de școală/atitudinea părinților față de școală.

Situația școlară a minorului C nu este una foarte bună datorită neglijenței părinților și a absențelor foarte multe. Nu îi place să meargă la școală. Cadrele didactice au încercat și încearcă prin diferite metode (meditații, recompense) să îi stimuleze. Au discutat și cu părinții în nenumărate ori despre situația copilului dar fără nici un rezultat.

B3. Studiu de caz - familie defavorizată din sat Moțca, Jud. Iași

1.1. Identificarea clientului

Prenume: C.

Domiciliu: Sat Moțca, com. Moțca, jud. Iași.

Religie: ortodoxă

Mediul de proveniență: rural

1.2. Prezentarea succintă a problemei

Familia C. este una din multele familii defavorizate și de etnie romă din satul Moțca, jud. Iași, este alcătuită din 3 membri dintre care 2 adulți și 1 copil minor. Soții C. sunt căsătoriți legal și locuiesc împreună la bunicii materni. Nu lucrează nici unul iar singurul venit al familiei constă în alocația copilului. Minorul I. este înscris la Școala gimnazială din satul Moțca. Situația lor este foarte grea deoarece abia au ce pune pe masă să mănânce.

Nimeni din familie nu a suferit condamnări penale.

Percepția societății asupra familiei C. este una bună.

1.3. Prezentarea familiei

Familia C. este alcătuită din 3 membri:

Mama: C.E 30 ani

Soțul: C.N. 35 ani

Copiii: C.I. 6 ani.

1.4. Date privind starea de sănătate fizică și mintală a familiei

a) sănătatea fizică

Din punct de vedere fizic sunt sănătoși, nu necesită îngrijiri medicale.

b) sănătatea psihică:

Din punct de vedere psihic sunt sănătoși.

1.5. Prezentarea condițiilor de locuit

Familia locuiește împreună cu bunicii materni, proprietate personală a acestora, alcătuită din 3 camere. Condițiile de locuit sunt bune, camerele sunt îngrijite și mobilate. Hrana o prepară în bucătărie la un aragaz iar în celelalte camere sunt sobe care servesc la încălzire.

Dețin curent electric, aragaz, frigider și televizor. Nu dețin apă curentă.

1.6. Date despre educație

Minorul I este înscris în clasa 0 la școala din satul Moțca.

1.7. Ocupația părinților

Fără ocupație

1.8. Situația economică

Venitul familiei este alcătuit din: alocația copilului – 84 lei/lună

1.9. Terenuri în proprietate/animale

Familia C. nu dispune de o proprietate personală (locuiește la bunicii materni) și nici teren agricol. Nu dețin animale.

2.0. Situația școlară a copiilor/integrarea în sistemul educațional /atitudinea față de școală/atitudinea părinților față de școală.

Minorul I este în clasa 0, nu este prea cuminte și provoacă multă gălăgie la ore. Mama se interesează frecvent de situația școlară a copilului dar minorul I este foarte alintat și nu vrea să asculte de nimeni.

C1. Studiu de caz copii aflați în situații de risc: minoră de 15 ani și încă patru frați

(a) Date de identificare:

În vârstă de 15 ani elevă în clasa a VII-a, la o școală din orașul de domiciliu, provine dintr-o familie numeroasă, formată din 8 membri (minora în cauză, cei doi părinți în vârstă de 40 ani – tata și 38 de ani – mama și încă patru frați, cu vârste cuprinse între de 2 ani, respectiv 20 ani. Mama lucrează ca femeie de serviciu la o asociație de proprietari, iar tatăl muncе pe la vecini cu ziua. Întreaga familie locuiește într-o casă modestă formată din trei camere, fără dependințe. Locuința este încălzită cu sobe cu lemne, apa o procură de la fântâna din colțul străzii iar grupul sanitar se află în curte. Starea materială a familiei este săracă, hainele copiilor fiind asigurate prin mila vecinilor sau rudelor. Alimentația copiilor se rezumă la cartofi fierți sau prăjiți cu mămăligă și din când în când câte o felie de parizer sau ouă. Această mâncare în principal este cumpărată pe datorie de mama minorei de la magazinul din apropierea locuinței lor. Familia a beneficia de subvenție pentru încălzirea locuinței cu lemne.

Minora - "S-a întâmplat, de mai multe ori, să nu avem bani de mâncare, dar atunci mama se împrumută la unii vecini. De îmbrăcat aveam de la vecini, sau purtam hainele de la unul la altul. Nu pot spune că am suferit de foame. Când nu aveam de nici unele mama se împrumută de bani sau lua de la magazin pe datorie. Mâncam trei mese pe zi. Rar se întâmpla să avem ceva dulce. Duminica mergeam la biserică și primeam colivă, colaci de pomană".

(b) Climatul familial:

Din disușua purtată cu minora am aflat că părinții se certau frecvent din cauza stării materiale ptrecare a familiei. Singura care asigură subzistența materială a familiei este mama. Tatăl fiind alcoolic producea mereu scandaluri în familie și în cartier. Minora era mereu maltrată de către fratele cel mai mare.

Referindu-se la relațiile cu părinții, minora spune că cel mai bine se înțelegea cu mama, care, deși nu și-a manifestat sentimente de afecțiune față de ea, o ajuta atunci când avea diverse probleme.

În ceea ce privește relațiile cu tatăl, acestea erau reci, mai ales pentru că acesta se îmbăta frecvent și provoca scandal în familie, bătându-o deseori pe mamă și pe copiii. Nici unul dintre părinți nu se interesa de situația școlară a copiilor și nici nu s-au ocupat vreodată de anturajul acestora sau de modul în care și petreceau timpul liber.

Din punct de vedere al relațiilor cu frații și surorile, minora consideră căcel mai rău se înțelegea cu fratele cel mai mare – cel care a agresat-o sexual care o certa și o bătea în mod frecvent. Cu ceilalți frați minora are relații acceptabile.

Întrebată dacă se simțea ocrotită în cadrul familiei, minora apreciază că nu a avut niciodată acest sentiment, deoarece fiecare își vedea de interesele lui, fără să-i pese de ceilalți:

Minora: "Atmosfera din familia mea este neprietenoasă. Părinții mei se cceartă mereu până ajung la agresiune fizică care se extinde și asupra mea și a fraților mei.. Cu fratele meu mai mare nu mă înțelegeam deloc bine. Mă certa, mă bătea, nu mă lasa să ies afară cu ceilalți frați. De aproximativ doi ani acesta mă agrează și în alt mod iar dacă le spuneam ceva părinților sau celorlalți frați aveam impresia că nu mă aude nimeni. De exemplu, le-am spus de mai multe ori că ar fi mai bine să dorm cu ei în cameră, dar ei nu m-au luat în seamă niciodată. Spuneau că nu este loc și să nu mai fac mofturi de copil mic.

Despre școală nu m-a întrebat niciodată vreunul, nu m-au ajutat să-mi fac temele. Părinții mei nu aveau timp pentru așa ceva și nici nu știau cum să o facă. Ei nu puneau preț pe ceea ce făceam eu sau frații mei la școală și nu veneau la ședințele cu părinții.

Pe tata nu l-a interesat nimic niciodată, decât să-și asigure bani de băutură. De aceea, nici eu, nici frații mei nu ne descurcam prea bine la școală. Eu am repetat clasa a IV-a și un an nu am mers deloc la școală.

În familia mea au fost și zile mai bune când mergeam la școală, mă întâlneam cu prietenii mei, veneam acasă mâncam și apoi mă jucam cu frații și surorile mele în casă sau în curte, ieșeam pe stradă, stăteam de vorbă cu vecinii etc.

În zilele rele, tata bea de dimineață, iar când veneam de la școală era deja beat. Atunci nimic nu-i convenea din ceea ce făceam și erau scandaluri până seara când venea mama de la serviciu. Când venea mama se lua de ea și până pe la 2-3 noaptea se certau".

(c) Informații privind abuzul sexual

Din relatările minorei, rezultă că a fost abuzată sexual de către fratele cel mai mare atunci când ea avea vârsta de 13 ani, iar el 18 ani. Ceea ce a contribuit la comiterea abuzului a fost faptul că minora era obligată să doarmă în aceeași cameră cu doi dintre frații săi, chiar dacă, în mai multe rânduri, i-a rugat pe părinții săi să se mute împreună cu aceștia din urmă sau cu surorile ei. Agresarea sexuală a minorei de către fratele cel mai mare a continuat, aproape seară de seară, timp de doi ani, minora neavând curajul să dezvăluie nimănui ce i s-a întâmplat, mai ales că fratele o amenința frecvent să nu spună nimic. În cele din urmă, nemaiputând suporta ceea ce i se întâmplă, minora însăși s-a adresat poliției. Ulterior, prin intermediul autorităților de la Protecția Copilului, pentru minoră s-a luat măsura plasamentului în cadrul DGASPC Suceava.

Minora: "Eu dormeam în cameră cu doi dintre frații mei, cel care m-a abuzat și un frate mai mic. Într-o noapte fratele mai mare, a venit în patul meu, s-a dezbrăcat, s-a urcat peste mine, m-a dezbrăcat și pe mine și apoi m-a violat. Nu știu dacă fratele cel mic auzea ceva sau nu înțelegea ce se întâmplă. Părinții mei nu au știut niciodată nimic. Eu nu am spus niciodată nimic. De frică. Totul a durat 2 ani, aproape în fiecare seară. Plângeam toată noaptea, visam urât. Îmi era frică de fratele meu pentru că mă amenința că mă va bate și mă va omorî. Nu am povestit nimănui nimic până nu am mai putut suporta mi-am luat inima în dinți și am fugit de acasă. Am fost la Poliție și am povestit totul. Pentru că era seara Poliția nu a putut face nimic la ora aceea, ei m-au dus înapoi acasă și au povestit totul părinților mei. A doua zi au venit de la protecție și m-au luat. Acum sunt liniștită, pot dormi și eu noaptea..."

(d) Informații privind alte forme de abuz:

Abuzul fizic: Deși nu foarte frecvent, minora era bătută, uneori tată, cât și de frații mai mari. Tatăl o maltrata atunci când era bătut și când ea refuza să-i cumpere băutură. Era bătută cu palmele și cu cureaua, iar odată, tatăl a bătut-o atât de rău încât minora și-a pierdut cunoștința.

Minora se arată extrem de tolerantă față de abuzul fizic la care a fost supusă, considerând că a "meritat" bătăile primite, deoarece a fost "rea și neascultătoare":

Minora: *"Eram pedepsită uneori și de către tata și de către frații mei. Tata mă bătea, nu îmi mai dădea voie merg la joacă. Eu cred că nu făceam ceva rău. Mă trimitea să îi cumpăr băutură și eu nu voiam. De multe ori voia să merg la magazin să îi cumpăr băutură pe datorie, iar mie îmi era rușine. Eram bătută mai ales atunci când era tata băut. Cel mai adesea cu palmele și mai rar cu cureaua. Cred că și tata și frații mei mă băteau pentru că eram rea și nu ascultam de ei așa îmi spuneau și ei, că sunt rea. După ce eram bătută aveam impresia că nu mai am pentru ce să trăiesc. Dar nu am povestit nimănui pentru că nu aveam încredere în nimeni. Aveam prieteni, vecini, dar chiar dacă știau ce se întâmplă la noi în casă și nu se băgau. Învățătoarea mă întreba câteodată de ce sunt tristă dare eu nu îi spuneam nimic"*

Abuzul emoțional: Minora declară că nu s-a simțit niciodată ocrotită în familie, ci dimpotrivă. Astfel, deși nu a avut vreodată sentimentul respingerii de către părinți sau a lipsei de afecțiune a acestora, s-a simțit adeseori "nebăgată în seamă", deoarece de prea puține ori, părinții au ascultat dorințele sau insatisfacțiile ei. Mai mult, chiar dacă mama s-a arătat, adeseori, înțelegătoare față de ea, luându-i câteodată apărarea în fața tatălui sau a fraților, aceasta nu a răsfățat-o sau alintat-o niciodată:

Minora: *"Nu m-am simțit niciodată ocrotită, nici măcar de mama chiar dacă cred că părinții mei mă iubeau în felul lor. Mama, discuta cu mine uneori, era înțelegătoare și când eram acasă îmi mai lua apărarea în fața celorlalți.*

Alteori nu mă simțeam băgată în seamă, mama avea treabă, era obosită sau nu știu de ce nu avea timp de mine și de frații mei. Nu a fost niciodată rea, țipa câteodată la noi când nu făceam ce spunea ea, dar nu ne batea. Îi dădea dreptate mereu fratelui meu mai mare, chiar dacă acesta mințea.

Nu mă mângâia, nu mă alinta, deși simțeam nevoia. Cred că îi dădea dreptate fratelui pentru că era mai mare, era primul ei copil și cred că îl iubea mai tare. Nici pe frații mei nu-i alinta niciodată. Mi-aș fi dorit să fim și noi ca alte familii cum am văzut la vecini sau colegii de la școală cum se înțeleg părinții lor. Noi, copiii, pentru tata nu eram, nu suntem importanți, iar mama singură cu atâția copii sigur că nu se putea descurca prea bine. Tata este o persoană rece și poate ne iubește în felul lui și cred asta pentru că îl văd acum când vine la mine, mai plânge uneori, îmi spune că ar vrea să vin acasă"

(d) Date cu privire la situația actuală a minorei

În prezent, dorința cea mai mare a minorei este să se întoarcă acasă, pentru a-și reîntâlni surorile mai mici și pe mama sa, dar cel mai tare îi este frică să se întoarcă acolo unde este fratele ei și să i se întâmple iar „acele lucruri groaznice noaptea”:

Minora: “Acum mi-e mai bine dar am suferit foarte mult și încă mai sufăr. Mi-aș dori însă să mă întorc acasă să fiu împreună cu surorile mele, cu frații mei. Deși sunt momente când nu mai vreau să aud de casa aceea, îmi este dor. Mi-aș dori să fim și noi o familie normală. Aș vrea să mă întorc acasă, dar doamna directoare nu îmi dă voie. Spune că acolo e fratele meu care este un pericol pentru mine. Și eu cred acest lucru, mai am și acum coșmaruri cu acele lucruri groaznice ce se întâmplau noaptea”.

Întrebată dacă a povestit cuiva abuzul la care a fost supusă, minora afirmă că, din cauza sentimentelor de rușine cu care s-a confruntat, a preferat să țină totul sub tăcere:

Minora: “De rușine nu am spus nimic chiar dacă a încercat d-na psiholog să vorbească cu mine dar eu nu am vrut să spun nimic. Mi-e teamă să nu audă colegile mele și să râdă de mine. De când sunt aici sunteți prima persoană cu care discut despre ce s-a întâmplat”.

C2. Studiu de caz copii aflați în situații de risc: minoră de 10 ani și sora mai mică

(a) Date de identificare

Minora, în vârstă de 10 ani este în clasa a treia, s-a născut în Piatra Neamț. Părinții s-au despărțit atunci când ea avea 7 ani, Instanța de judecată luând decizia de a o încredința tatălui. Din relatările sumare ale minorei rezultă că mai are o soră care este și ea încredințată tatălui. Minorele sunt îngrijite în prezent de bunica paternă, mama fiind plecată la muncă în Germania iar tatăl și el, lucrează câte trei luni în Olanda cu pauză de o lună. Discuția s-a purtat cu minora astfel:

– Ce poți tu să îmi spui despre tine? Am înțeles că ai 10 ani și esti din Fălticeni
Minora - Sunt din Piatra Neamț, în Fălticeni stau cu buni de când s-au despărțit părinții. La școală sunt în a treia B.

– Despre părinții tăi ce poți să-mi spui? Despre mama, despre tata? Cum sunt ei?

Minora. – Mama s-a despărțit de tata. Eu eram mai mică. Aveam vreo 7 ani.

– Știi care a fost motivul pentru care s-au despărțit? Știi de ce?

Mino. – Nu.

I. – Tu cu cine ai rămas? Cu mama sau cu tata?

Minora. – Cu tata și eu și sora mea, că mai am o soră mică, are 6 ani cam. Mama mai vine să ne ia, dar tati nu ne prea lasă. Nici buni. Că noi stam mai multi cu buni. Ea ne duce și ne aduce de la școală..

– De ce crezi că nu te lasă cu mama?

Minora. – Pentru că e plecată mereu și nu ne lasa acolo unde stă ea.

– De când ai început tu să mergi la școală? Erai la Piatra Neamț sau erai aici?

Minora – Aici. N-au apucat să mă înscrie la școală acolo că s-au despărțit. Ne-au adus aici, am mai stat un pic și abia după aceea am început școala, în clasa întâi și sora mea la grădi...

(b) Climatul familial

Din informațiile oferite de minoră rezultă că aceasta locuia, înainte într-o casă mare și frumoasă, cu curte și leagăn. Acolo mai locuiau bunica și bunicul materni. Situația materială a întregii familii era bună, bunicii erau pensionari minora declarând, de exemplu, că nu s-a întâmplat nicodată, înainte de a se muta în Fălticeni, să nu aibă suficientă mâncare sau jucării. În același timp, ea afirmă că se nu se simțea ocrotită în prezența bunicului matern:

- Dar unde locuiți voi în Piatra Neamț?

Minora: La o casa mare.

- Și locuința cum e? Aveți toate condițiile? Aveți apă, aveți apă caldă, aveți gaze?

Minora – Da.

– Câte camere?

Minora – Mmmm... să spun... cred că... vreo cinci și pod mare, unde mă jucam eu cu sora mea.

- Dar tu așa în general, în familie, cu tata, cu mama, cu bunicii, te simțai ocrotită, te simțai protejată, te simțai în siguranță?

Minora. – Mă simțeam și protejată și în siguranță dar când era și bunicul nu mai mă simțeam așa”.

Minora apreciază că tatăl său se poartă frumos cu ea, îi cumpără ei și surorii haine, jucării și dulciuri și le serbează mereu zilele de naștere. Așa era și când stateau la Piatra Neamț. El era cel care lua inițiativele în ceea ce privește îngrijirea fetelor. Mama fetelor se implica mai puțin în creșterea lor deoarece era angajată la o firmă care îi ocupa aproape toată ziua. Despre bunica maternă minora spune că e ca o mamă. Se ocupa foarte mult de minore, le îngrijea și le făcea toate poftele doar că era cam rece uneori. Cu bunicul matern minora nu are o relație prea bună:

- Existau sau nu certuri în familie?

Minora – *Da, se mai certa tati cu bunicul. El e mai morocănos de obicei.*

– Dar cu mama se certa sau doar cu bunicul?

Minora – *Câteodată și cu mama, dar se fereau de noi, ca să nu plângem.*

– Bunicul era singurul care se purta urât cu tine?

Minora – *Da. Și câteodată și mami, că spunea că mă port urât cu bunicul.*

- Poți să mai îmi spui și altceva despre cum se purta bunicul cu tine?

Minora - *Mai demult am fost cu bunicul în parc, ne-am dat cu bicicleta, mi-a luat dulciuri. Sora mea nu a fost cu noi. Doar eu și bunicul. Am venit acasă și am mers în pod să mă joc și a venit după mine. Mi-a spus să mă dezbrac că în pod e cald și m-a alintat aici... Eu am fugit că m-am speriat și de atunci nu mi-a prea plăcut de el.*

(c) Date privind abuzul sexual

Referindu-se la abuzul sexual comis de bunic asupra sa, minora este destul de confuză, evitând să ofere detalii concrete și limitându-se doar să evidențieze în linii mari ceea ce s-a întâmplat în realitate. Din spusele ei, rezultă că atunci când ea avea vârsta de 6 ani, bunicul ei a abuzat de ea sexual. Cel care a anunțat organele abilitate (poliția) a fost tatăl minorei cu care aceasta avea o relație foarte apropiată. Deși minora mai întâi i-a povestit tot ceea ce i s-a întâmplat mamei, aceasta a refuzat să creadă în veridicitatea relatărilor acesteia:

- Bunicul tău te-a agresat, nu? Poți să-mi spui cum?

Minora – *Mi-a spus odată, când mă jucam în pod, să mă dezbrac că e cald și m-a alintat pe aici... și apoi mi-a făcut ceva cu mâna și m-a durut tare și am fugit. De atunci nu îl mai iubesc.*

– Așa și ce s-a întâmplat mai departe?

Minora – *Am mers la mami și i-am spus,... dar nu m-a crezut. Mi-a spus că sunt mare și ar trebui să îl respect pe bunicu nu să vorbesc prostii despre el.*

– Și ce ai făcut apoi?

Minora – *M-am dus la baie și, după aceea m-am întins în pat și am așteptat să vină tati să-i spun lui că el mă crede.*

– Așa, și ai povestit totul lui tati, nu?

Minora – *Da, și a sunat la Poliție și a venit și o fată Andreea care m-a luat și am stat două nopți la un centru cu alți copii. Am fost la spital, la doctor, tot cu tati și cu Andreea. Și m-a controlat că mi-a curs sânge.*

– Și cu mama ai vorbit despre asta după ce te-ai întors?

Minora – *Nu, că oricum nu mă crede, ea nu mă iubeste ca tati.*

– Bunica nu te crede?

Minora – *Nu, nici ea. A spus că bunicul n-a făcut nimic rău, că eu visez prostii din cauză că mă uit prea mult la televizor...*

– Și tata ce zice?

Minora – *El a hotărât să ne mutăm la Fălticeni la buni de aici. Aici nu avem bunic și e mai bine. Buni din Fălticeni ne iubeste mult. Chiar dacă tati e mereu plecat ca să aducă bani să avem de toate noi nu simțim lipsa lui că vorbim mereu la telefon.*

Este de menționat faptul că minora a intrat într-un program de consiliere psihologică imediat ce s-a mutat cu tatăl și sora sa la bunica paternă..

(d) Aspirații ale minorei pentru viitor

În prezent aceasta nu dorește să dicute deloc despre bunicul matern și nici de mama sa. Cu bunica maternă mai vorbește din când în când la telefon Minora spune că ar dori să aibă ea și sora ei o mămică ca și celelalte colege ale ei dar să nu fie mama cea „veche”.